

Steentijd, bronstijd en ijzertijd

1 IJskoud

Lang geleden zag ons land er heel anders uit. Er was weinig leven, er waren bijna geen bloemen en geen vlinders. Er waren geen bossen, akkers of heidevelden. Ons land was een koude, ijzige vlakke. En de Noordzee was er nog niet. In de winter kon het vriezen tot wel veertig graden onder nul. Die koude periode duurde een paar miljoen jaar. Soms waren er kortere warmere periodes. Niet een jaar, maar een paar duizend jaar. Dan zwommen er nijlpaarden in de rivier de Maas. Maar meestal was het koud. De **lage landen**, het gebied waar nu Nederland en België liggen, was een soort koude steppe of **toendra**. Er groeiden wat grassen, kruiden en struiken, en af en toe een kleine boom. Er leefden dieren die heel goed tegen de kou konden. Zoals de wolharige mammoet. Dat was een soort olifant met hoge schouders, een dikke langharige vacht en slagtanden tot wel vier meter.

De eerste mensen

Ongeveer 400.000 jaar geleden kwamen de eerste mensen hier leven, de **neanderthalers**. Hoe en waar precies, daar komen we steeds meer over te weten. Er zijn voorwerpen van hen gevonden, die onderzocht worden.

Zo zag het er hier lang geleden waarschijnlijk uit. Waar nu de Noordzee is, zijn botten van wolharige mammoeten gevonden. Daardoor weten we dat deze dieren hier hebben geleefd.

Zoeken naar vuursteen

Vooraf in Limburg was vuursteen te vinden. Want miljoenen jaren geleden lag daar een warme, ondiepe zee: de Krijtzee. In de bodem van de zee is waarschijnlijk vuursteen ontstaan. Later verdween de zee en kwam er land. Mensen ontdekten het vuursteen op die plek, bijvoorbeeld langs de randen van het Maasdal. Ook vonden ze vuursteen dieper in de grond. In de nieuwe steentijd groeven boeren gangen om daarbij te komen. Zo ontstonden **vuursteenmijnen**.

In de steentijd werden bijlen, pijlpunten en ander gereedschap uit vuursteen gemaakt.

In het Savelsbos, vlakbij Maastricht, liggen de vuursteenmijnen van Rijckholt. Je kunt er zelf naartoe!

Wist je...

dat mensen in de steentijd lang niet zo oud werden als wij? Als je veertig jaar was, was je al heel oud! De mensen waren ook vaak kleiner dan nu.

Steentijd, bronstijd en ijzertijd

163

Heel lang geleden zag ons land er niet uit zoals nu. Duizenden jaren konden mensen hier niet leven. Het gebied dat nu Nederland en België is, was een koude vlakte. Later werd het een drassig, nat land dat vaak overstroomde. Toen kwamen de eerste mensen. Ze trokken rond, op zoek naar voedsel. De mensen gebruikten steen als gereedschap. Veel later kwamen daar brons en ijzer bij. Ga je mee naar die tijd, de prehistorie?

Dit boek is geschreven door Diana Doornenbal.

